

№ 15.

Warszawa, d. 11 kwietnia 1925 r.

№ 15.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Warszawa, Krak.-Przedmieście 5 m. 4, tel. 114-26. Adres telegr.: „Metalowcy—Warszawa“.

Prenumerata wynosi wraz z przesyłką w kraju: Złp. 4 kwartalnie. Nr. pojedynczy gr. 40.
Członkowie Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych otrzymują „PRZEMYSŁ METALOWY“ bezpłatnie.

**SZWEDZKIE
ŁOŻYSKA
KULKOWE**

SKF

**Warszawa
Kopernika 13
Telefon 12-14**

339

ZJAZD PRZEDSTAWICIELI KUPIECTWA POLSKIEGO.

Ministerstwo przemysłu i handlu zwołało na dzień 25 kwietnia zjazd przedstawicieli kupiectwa z całej Polski. Centralny Związek Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów zawiadamia nas, że d. 23 b. m. o g. 6 ej popołudniu w lokalu Związku Polskich Hut Żelaznych (Mazowiecka 5) rozpoczną się posiedzenia Rady Centralnego Związku, poświęcone sprawom polskiego handlu, w celu przygotowania wniosków na zjazd kupiectwa.

Członkowie Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych proszeni są o przesłanie do Biura Związku (Krakowskie Przedmieście 5 m. 4) najpóźniej do dnia 17 b. m. swych uwag i życzeń, dotyczących strony handlowej swoich przedsiębiorstw w związku z obradami i ewentualnymi rezolucjami Zjazdu.

ULGI DLA EKSPORTU.

„Kurjer Polski“ donosi w № 98 z dn. 8 kwietnia r. b., że komitet ekonomiczny rady ministrów postanowił zawiesić pobieranie podatku obrotowego od niektórych artykułów polskiego wywozu, których spis „Kurejr“ podaje. Ze spisu tego przytaczamy następujące wyroby przemysłu metalowego: żelazo i stal wszelkiego rodzaju, wyroby z surówki, rury i łączniki, podkładki, haki i łubki, śruby i nity, naczynia emaljowane, maszyny rolnicze, maszyny i aparaty.

GRUPA WYTWÓRCÓW ARMATUR.

Z inicjatywy p. Kraupegó, właściciela „Sosnowieckiej Fabryki Armatur St. Kraupe“ odbył się w niedzielę d. 5 b. m. w Sosnowcu Zjazd przedstawicieli fabryk wyrabiających armatury, na którym postanowiono wystąpić do utworzenia grupy wytwórców armatur w łonie Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych.

Zebrań organizacyjne odbędą się w Warszawie, w lokalu Związku, Krakowskie Przedm. 5 m. 4. O terminie zebrania nastąpią osobne zawiadomienia.

ZWIĄZEK WYTWÓRCÓW WYROBÓW EMALJOWANYCH W POLSCE.

O powstaniu tego związku pisaliśmy w № 50 „Przemysłu Metalowego“ z r. 1924. Na dorocznym walnym zgromadzeniu członków Związku dokonano na rok bieżący wyborów zarządu, do którego weszli p. p. Leopold Wellisz, jako prezes, Piotr Winkler, jako wiceprezes, oraz jako członkowie p. p. Waclaw Dzierżawski, który jest równocześnie dyrektorem naczelnym Syndykatu pod firmą „Biuro sprzedaży wyrobów fabryk naczyń emaljowanych“, inż. Gustaw Sniechowski, dyrektor spółki akcyjnej „Wulkan“, i dr Edward Wisłocki, dyrektor huty żelaznej „Silesia“.

P. Leopold Wellisz jest członkiem Rady Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych, p. Gustaw Sniechowski — członkiem Zarządu Oddziału Warszawskiego P. Z. P. M.

PIERWSZA POMORSKA WYSTAWA ROLNICTWA I PRZEMYSŁU W GRUDZIĄDZU.

Wystawa odbędzie się w czasie od 26 czerwca do 6 lipca r. b. i ma obejmować siedem działów: rolnictwo, leśnictwo, przemysł fabryczny, przemysł rzemieślniczy, przemysł ludowy, dział morski, dział kultury i sztuki. Wystawa ma na celu zapoznać przedstawicieli innych dzielnic Rzeczypospolitej oraz cudzoziemców z całokształtem wytwórczości i kultury Pomorza.

Dla osiągnięcia powyższego celu będą przyjmowane w pierwszym rzędzie zgłoszenia od wystawców z Pomorza, którzy jedynie będą uprawnieni do ubiegania się o nagrody na wystawie; w miarę wolnych miejsc będą przyjmowane deklaracje od wystawców z innych dzielnic Polski i zagranicy. Deklaracje będą przyjmowane tylko do dnia 1 maja r. b.

Każdy z wyżej wskazanych działów dzieli się na grupy. Grupa 5 ta będzie zawierać maszyny i narzędzia, mające zastosowanie w gospodarstwie rolnem, leśnem, ogrodnictwie, pszczelarstwie, mleczarstwie, ry-

Cena blachy ocynkowanej.

Cynkownia warszawska notuje następujące ceny blachy żelaznej ocynkowanej za 100 kg. franco wagon Warszawa:

711×1 422×0,5 mm.	80 zł. — gr.
711×1 422×0,525mm.	79 . — .
711×1 422×0,55 mm.	78 . — .
1 000×2 000×0,5 mm.	82 . — .
1 000×2 000×0,55 mm.	80 . — .

Ceny te rozumieją się za 100 kg.

Ceny metali według notowań giełdy londyńskiej w dn. 7. IV. 25 r. w złotych po kursie dnia za tonnę metr.

Aluminium	3058	Miedź standard	1529
Antymon	1713	Ołów miękki	1156
Cyna standard	6019	Nikiel	4037
Cynk hutniczy	930	Rtęć	9695
Miedź elektrolityczna	1670	Srebro za 1 kg.	108

Tendencja spokojna

WYDAWCA: W imieniu Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych: Dyrektor Zarządzający inż. S. J. Okolski.

REDAKTOR inż. Maurycy Chorzewski.

Armatura na parę i wodę:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa; ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Beczki żelazne:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Bryczki:

Szydłowiecka Fabryka Bryczek Bracia Węgrzeczy, Fabryka w Szydłowcu Biuro w Warszawie Wspólna 4 m. 3 tel. 192-40

Druty wszelkiego rodzaju:

Dąbrowski Przemysł Druciany B-cia Klein w Dąbrowie Górniczej.

Dźwigniki—Łańcuchy:

Bracia Jenike, inż., Warszawa, Aleja Jeruzolimka 20 tel.: 29-64 i 220-00.

* Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* Warsz. Fabr. Masz. windowych „Siła”, Chłodna 5, tel. 47-78.

Garnki i przewody rurowe:

Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Garbarskie maszyny:

B-cia Steinberg i Sp. w Warszawie, Wronia 80.

Gryzarki:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Gryzarki uniwersalne:

Fabryka maszyn i odlewnia żelaza Waldemar Krusche i S-ka w Pabjanicach.

Gwoździarki i cłagarki:

B-cia Steinberg i Sp. w Warszawie, Wronia 80.

Imadła:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Imadła ślusarskie kute:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Kalandry:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

Konstrukcje żelazne:

Inż. Gniazdowski i Janiszewski Sp. Akc. w Lublinie.

* S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

* Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Konstrukcje żelazne, schody, ciepłarnie:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Kotły parowe:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Karoserje:

Koła samochodowe ciężarowe Szydłowiecka Fabryka Bryczek Bracia Węgrzeczy, Fabryka w Szydłowcu Biuro w Warszawie Wspólna 4 m. 3 tel. 192-40.

Kuto lane odlewy:

Inż. Gniazdowski Janiszewski, Sp. Akc. w Lublinie.

Kuźnie połowe:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Liny stalowe—Drut stalowy:

Bracia Jenike, inż., Warszawa, Aleja Jeruzolimka 20 tel.: 29-64 i 220-00.

Lokomobile przemysłowe:

Nitsche i S-ka, Fabryka Maszyn w Poznaniu.

Łańcuchy elektryczne spawane i patentowane (Victor) do celów gospodarczych i technicznych:

Dąbrowski Przemysł Druciany B-cia Klein w Dąbrowie Górniczej.

Łańcuchy rolkowe:

Do samochodów ciężarowych, osobowych i motocyklowych. Łańcuchy Galla do transmisji i przegubowe, Fabryka St. Kubiak, Warszawa, Hrubieszowska 9 tel. 75-44.

Łańcuchy „Galla”:

Transmisyjne, ciężarowe i rolkowe wszelkich wymiarów. Bracia Mencil, Fabryka Wyróbów Żelaznych. Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 3, tel. 13-83.

Maszyny rolnicze:

Nitsche i S-ka, Fabryka Maszyn w Poznaniu.

Młocarnie szerokomłotne syst. „Jaehne”:

Fabryka maszyn i odlewnia żelaza Waldemar Krusche i S-ka w Pabjanicach.

Maszyny ceglarskie:

B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

Narzędzia do obróbki metali:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc.

Nity blacharskie saskie:

Dąbrowski Przemysł Druciany Warszawa, Marszałkowska 46. B-cia Klein w Dąbrowie Górniczej.

Obrobarki do metali i drzewa:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Odlewy żelazne:

Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Odlewnie żelaza:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Odlewnie żelaza i metali:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

* B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

* Spółka Akcyjna Budowy Kotłów Parowych i Maszyn. „W. Fitzner i K. Gamper” w Dąbrowie.

Okna żelazne:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

* Krawczyk i S-ka w Zawierciu.

Okna żelazne i drewniane

z własnym okuciem fabrycznym: Jan Broda, Toruń.

Okucia budowlane i meblowe:

Jan Broda, Toruń.

Piece żelazne syst. powolnego spalania:

Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Prasy ekscentryczne, frykcyjne i balansowe:

B-cia Steinberg i Sp. w Warszawie, Wronia 80.

Prasy, tłoczarki cierne:

mimośrodowe i balansowe:

B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

Pędnie:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

* Krawczyk i S-ka w Zawierciu.

* B-cia Steinberg i S-ka, w Warszawie Wronia 80.

* B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

* Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Pompy:

Brandel, Witoszyński i S-ka, Grochowska 37.

Prasy mimośrodowe:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Rusza do palenisk ruchomych i stałych:

St. Weigt i S-ka, Łódź, Senatorska 22, tel. 2-87.

Sikawki i narzędzia ogniowe:

Bracia Mencil, Fabryka Wyróbów Żelaznych i Sikawek. Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 3, tel. 13-83.

Sprężyny do mebli:

Dąbrowski Przemysł Druciany B-cia Klein w Dąbrowie Górniczej

Śruby, nakrętki, nity: Bartelmuss i Suchy. Bielsko (Śląsk).

Śruby:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

Strugarki:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46

Suwnice:

Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Suwnice (krany) mostowe, przesuwne, dźwigi pionowe-elektryczne, transmisyjne, ręczne:

Inż. Gniazdowski i Janiszewski, Sp. Akc. w Lublinie.

* Bracia Jenike, inż. Warszawa, Aleja Jeruzolimka 20 tel.: 29-64 i 220-00.

* Warsz. Fabr. Masz. windowych „Siła”, Chłodna 5, tel. 47-78.

Taczki żelazne 75 i 100 litr. pojemności:

Jan Broda, Toruń.

Tokarki:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Turbiny wodne syst. Francis’a o wysokim współczynniku pożytecznego działania.

L. Warwasiński, J. Wojakowski i Sp. Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza w Noworadomsku.

Urządzenie do motorów na gaz ssany (generatory):

Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Wagony wąskotorowe osobowe i towarowe:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

* Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Walce młyńskie utwardzone: St. Weigt i S-ka, Łódź, Senatorska 22, tel. 2-87.

Walce żeliwne utwardzone: Tow. Akc. J. John w Łodzi.

Wiertarnie kolumnowe szybkie:

Najnowszego typu. L. Warwasiński, J. Wojakowski i Sp. Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza w Noworadomsku.

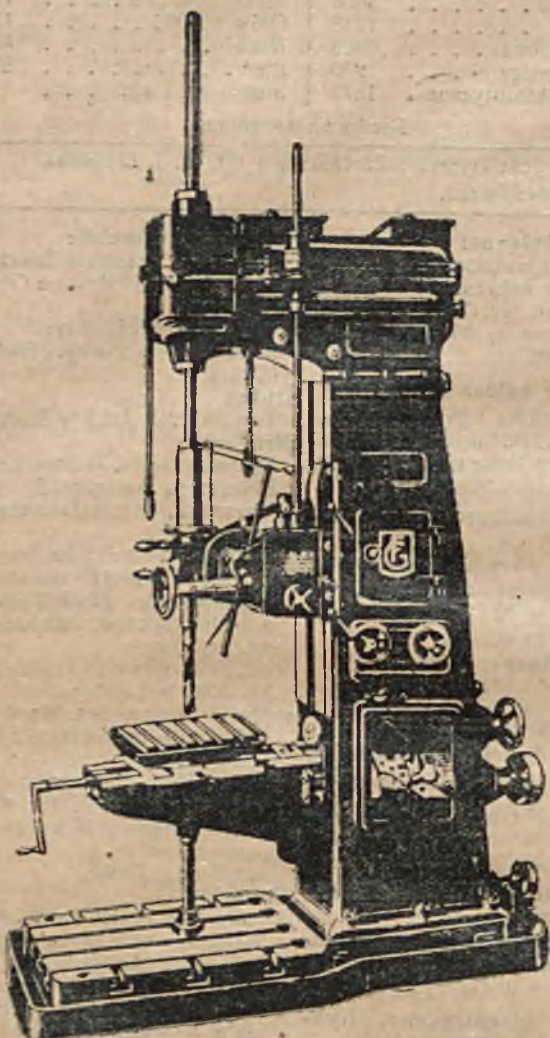
* Fabryka maszyn i odlewnia żelaza Waldemar Krusche i S-ka w Pabjanicach.

Wiertarki:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Spółka Akcyjna
BUDOWY KOTŁÓW PAROWYCH
I MASZYN

„W. Fitzner i K. Gamper”

Wydział Budowy Obrabiarek
SOSNOWIEC

buduje serjami przy pomocy kalibrów tolerancyjnych
i przyrządów do masowej fabrykacji:

**Precyzyjne tokarki pociągowe szybko-
bieżne**, z mostkiem i bez mostka, z napędem przez
koło pasowe stopniowe, o wysokości kłków 150—210 mm
i długości toczenia 1—3 mtr; **tokarki** z jednokoł-
owym napędem i skrzynką „Nortona” o wysokości
kłków 260 mm i długości toczenia 2000 mm;

Obcinarki z wrzecionem o wydrążeniu średn.
80 mm, do cięcia materiału okrągłego i sześciokątnego;

Podwójne centrówki poziome do centro-
wania wałków do 100 mm średnicy;

Wciskarki do trzpieni 60 mm średnicy;

Strugarki poprzeczne z jednokołowym na-
pędem o skoku 500 mm;

Pionowe wiertarki szybkobieżne z jedno-
kołowym napędem i skrzynką syst. „Nortona”, do
racjonalnego wiercenia otworów od 10 do 50 mm średn.

Tow. Akc. **J. JOHN** w Łodzi

WYRABIA JAKO SPECJALNOŚĆ:

Transmisje i części transmisyjne; **Koła** zębate; **Naprężacze** pasów i t. p. Konstrukcja lekka
i solidna; wykonanie wzorowe; minimalne zużycie siły i smarów. Dostawa nor-
malnych części z zapasu.

Tokarki szybko tnące, konstrukcji nowoczesnej wykonane najdokładniej, o wysokości
kłków 150 230 i 300 mm i długości toku do 3 metrów. Łby re-
wolwerowe, lunety, uchwyty samocentrujące. **Imadła** równoległe o szerokości szczęk 100 mm.

Wiertarki słupowe 32 i 40 mm.

Kalandry wszelkiego rodzaju dla przemysłu włókienniczego i papierniczego jak: rolkowe, fryk-
cyjne, wodne, matowe, **finiszowe** prasy nieckowe (Muldenpressen). Wykonanie pierwszo-
rzędne, w niczem nieustępujące najdroższym zagranicznym kalandrom. Około 200 kalandrów
w ruchu. **Reparacja** walców, obtaczanie, szlifowanie i obijanie bawełną, jutą lub papierem.

Śruby z nakrętkami wszelkiego rodzaju.

Kotły żeliwne oryg. Strebel'a do ogrzewań centralnych.

Ruszty ekonomiczne podług własnego systemu i **odlewy** według nadesłanych modeli lub rysunków.

Własne biura sprzedaży:

WARSZAWA LWÓW KRAKÓW POZNAŃ KATOWICE LUBLIN GDAŃSK
Jerozolimska 51 Zyblikiewicza 39 Basztowa 24 Cieszkowskiego 8. Batorego 4 Krak.-Przedm. 58 Schüsseldamm 62